

Question n° 2 de M. David WEYTSMAN
du 11 janvier 2023

De nos jours, de plus en plus de couples pratiquent la gestation par autrui (GPA) à l'étranger. Cependant, à leur retour en Belgique, certains couples de parents de nationalité belge se heurtent aux refus de certaines communes d'inscrire leur enfant, alors que d'autres n'émettent aucun obstacle à l'inscription de l'enfant.

Voici mes questions à ce sujet :

1. Quelle est la position de la Ville de Bruxelles au sujet des demandes d'inscription d'enfants nés d'une GPA à l'étranger ?
2. Combien de demandes à ce sujet ont-elles été introduites depuis le début de la législature ?
 - a. Combien d'entre-elles ont abouti à l'inscription de l'enfant ?

Je vous remercie d'avance pour vos réponses.

Réponse du Collège :

La Ville de Bruxelles est, comme d'autres communes, confrontée à un vide juridique en ce qui concerne les enfants nés d'une GPA à l'étranger.

Chaque cas est unique et nous l'analysons sur base des informations dont nous disposons (jugement(s), actes, etc.).

Les GPA internationales relèvent du droit international privé : l'examen diffère notamment selon la nationalité des parents et la nature des documents à notre disposition. La position de la Ville est de tenter de préserver au maximum l'intérêt supérieur de l'enfant, en privilégiant une inscription au registre national dans les meilleurs délais.

Dans la majorité des cas que nous avons eu à examiner à ce jour, le jugement étranger remis par les demandeurs permettait une reconnaissance au moins partielle (une des deux filiations). Le second parent était alors invité à opter pour l'adoption intrafamiliale ou la reconnaissance judiciaire du jugement étranger.

Vraag nr. 2 van dhr. David WEYTSMAN
dd. 11 januari 2023 (Vertaling)

Tegenwoordig beoefenen steeds meer koppels draagmoederschap in het buitenland. Bij hun terugkeer in België worden sommige koppels van Belgische ouders echter geconfronteerd met weigeringen van bepaalde gemeenten om hun kind in te schrijven, terwijl andere gemeenten geen belemmeringen opwerpen voor de inschrijving van het kind.

Hierbij mijn vragen in dit verband:

1. Wat is het standpunt van de Stad Brussel over aanvragen tot inschrijving van kinderen geboren uit draagmoederschap in het buitenland?
2. Hoeveel verzoeken zijn er in dit verband ingediend sinds het begin van de legislatuur?
 - a. Hoeveel daarvan hebben geleid tot inschrijving van het kind?

Ik dank u voor uw antwoorden.

Antwoord van het College :

De Stad Brussel wordt, net als andere gemeenten, geconfronteerd met een juridisch vacuüm met betrekking tot kinderen geboren uit draagmoederschap in het buitenland.

Elk geval is uniek en wij analyseren het op basis van de informatie waarover wij beschikken (vonnis(sen), akten, enz.).

Internationaal draagmoederschap is een zaak van internationaal privaatrecht: het onderzoek verschilt naargelang van de nationaliteit van de ouders en de aard van de documenten waarover wij beschikken. Het standpunt van de Stad is om te proberen het hogere belang van het kind zo goed mogelijk te beschermen, waarbij voorrang wordt gegeven aan een zo spoedig mogelijke inschrijving in het rijksregister.

In de meeste zaken die wij tot dusver hebben moeten onderzoeken, maakte het door de verzoekers overgelegde buitenlandse vonnis ten minste een gedeeltelijke erkenning mogelijk (een van de twee afstammingen). De tweede ouder werd vervolgens verzocht te kiezen voor adoptie binnen het gezin of voor rechterlijke erkenning van het buitenlandse vonnis.

Cependant, cette inscription n'est pas toujours évidente et l'Officier de l'état civil a donc la possibilité de solliciter l'avis de l'Autorité centrale de l'état civil, conformément à l'article 31 du Code de droit international privé, ainsi que l'avis du Procureur du Roi conformément à l'article 37 du Code civil.

En tout état de cause, il y a lieu de considérer que la reconnaissance du lien de filiation biologique constitue un droit de l'enfant, en ce qu'il représente un élément fondamental de son identité, eu égard à la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme. Lorsque ce lien biologique peut être identifié, l'enfant est inscrit immédiatement dans les registres, conformément à son intérêt supérieur.

En 2019, une demande a abouti à l'inscription de l'enfant.

En 2020, deux dossiers se sont clôturés par l'inscription de l'enfant dans les registres.

Il n'y a pas de demande en 2021.

En 2022, il y a trois demandes : 2 ont abouti à l'inscription de l'enfant et 1 est en cours d'examen (l'avis de l'Autorité centrale de l'Etat civil a été sollicité).

Deze inschrijving is echter niet altijd vanzelfsprekend en daarom heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand de mogelijkheid om overeenkomstig artikel 31 van het Wetboek van internationaal privaatrecht het advies van de Centrale Autoriteit Burgerlijke Stand in te winnen, alsmede het advies van de procureur des Konings overeenkomstig artikel 37 van het Burgerlijk Wetboek.

In elk geval moet worden aangenomen dat de erkenning van de biologische afstammingsband een recht van het kind vormt, aangezien het een fundamenteel element van zijn of haar identiteit vormt, gelet op de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Wanneer deze biologische band kan worden vastgesteld, wordt het kind, in overeenstemming met zijn hoger belang, onmiddellijk ingeschreven in het register.

In 2019 resulteerde één aanvraag in de inschrijving van het kind.

In 2020 werden twee dossiers afgesloten met de inschrijving van het kind in het register.

Er is geen aanvraag in 2021.

In 2022 zijn er drie aanvragen : 2 resulteerde in de inschrijving van het kind en 1 wordt momenteel onderzocht (het advies van de Centrale Autoriteit Burgerlijke Stand wordt ingewonnen).
